

La lenta agonia del *Diari de Girona*

A nou mesos de la fallida, els treballadors continuen a bord perquè no s'enfonsi

— Joan Carles Guerrero —

La capçalera centenària del *Diari de Girona* agonitza, i el que fou durant molts anys *Los Sitios* de la tres vegades immortal Girona fa més de nou mesos que suporta un setge ferotge, ofegat pels números absolutament vermells que hi ha deixat l'empresari de torn, Ricard Llapart. El fenomen no és pas únic: ara farà dos anys tancava el també centenari *Diari de Barcelona*, el popular *Brusi*, submergit en una obscura operació promoguda pels germans Dalmau, impressors de Lleida, que va acabar amb el tancament també d'altres tres diaris, el *Nou Diari de Lleida*, el de Reus i el de Girona, i un munt de treballadors al carrer que encara han de cobrar sous endarrerits i liquidacions, pendants de resolució judicial. Ara a Girona es repeteix la història.

El *Diari de Girona* (DdG) —encara per a molts *Los Sitios*— està amenaçat de mort, i amb ell la seva capçalera. Des de fa més de dos anys

arrossega una forta crisi econòmica que va portar l'empresa, Editorial Gironina SA, a fer fallida. Malgrat l'expedient, presentat el dia 8 de juny de

FOTO: QUIM ROSER

—Malgrat la desaparició de l'empresari, el diari no ha deixat de sortir ni un sol dia; però la situació és ja insostenible—

1995, els treballadors mantenen el *DdG* al carrer a força de sacrificis, esforços i voluntat. No volen faltar ni un sol dia a la cita amb els 7.000 lectors que l'han seguit fidelment els darrers temps.

Les perspectives no són gaire bones, com reconeix el mateix director de la publicació, Narcís Planas. Amb tot, els treballadors no perden la fe i esperen que alguna nova empresa assumeixi aquest bagatge i una capçalera històrica en el panorama de la premsa gironina.

Crònica d'una fallida anunciada

Narcís Planas explica així el moment dramàtic

que viu la publicació: "En aquests moments ens trobem en un procés de fallida oberta, és a dir, que la jutgessa, Isabel Soler, encara no ha dictaminat quan es farà efectiva. El que està clar és que l'empresa editora, Editorial Gironina SA, per la quantitat que està presentada aquesta fallida, que és d'uns 500 milions de pessetes, difícilment pot tornar a aixecar el vol".

El que han fet els treballadors des del 8 de juny és responsabilitzar-se de la gestió del diari, amb autorització de la jutgessa, i també amb la de l'empresa, i el que han estat fent fins ara és intentar pagar els proveïdors i també intentar pagar el personal de plantilla, que està cobrant amb dificultats i amb retard.

Els treballadors es mobilitzen

L'expedient de fallida d'Editorial Gironina SA, empresa editora del *Diari de Girona*, es va presentar al jutjat el dia 8 de juny de 1995 i va ser la culminació d'una etapa de crisi interna, amb greus problemes econòmics, en què els treballadors van arribar a mobilitzar-se per reclamar una sèrie de deutes econòmics que tenia pendents l'empresa amb ells. Davant la negativa d'Editorial Gironina SA —encapçalada per Ricard Llapart com a administrador únic— a afrontar aquestes despeses que arrossegava el *DdG* des de feia 2 anys, els treballadors van adoptar una sèrie de mesures, votades en assemblea, que bàsicament van consistir a mobilitzar-se i fer conèixer externament els números reals del *DdG*.

Carles Bonaventura, secretari del comitè d'empresa, explica la situació creada a partir d'aquí: "L'empresa es va negar a negociar mentre hi hagués mobilitzacions, i es va produir un pols de força, a veure qui aguantava més: si els treballadors amb les mobilitzacions o l'empresa amb la seva negativa. Això va desembocar en una espiral d'accions que vam poder veure al carrer, amb adhesius, cartells, manifestacions, etc. I al final va passar que un dia vam arribar al diari i ens vam trobar que, per sorpresa —perquè no va haver-hi en cap moment comunicació prèvia al comitè—, l'empresa havia presentat expedient de fallida. Llavors vam fer una sèrie de trucades per posar-nos en contacte amb en Llapart, que en principi no volia parlar amb nosaltres, i al final el director, Narcís Planas, va poder parlar amb el seu fill, Josep Enric Llapart, i efectivament, va confirmar que s'havia presentat expedient de fallida, a causa de les pressions que havien fet els treballadors".

"Davant la situació de fallida", continua explicant Bonaventura, "els treballadors ens vam plantejar què havíem de fer. Nosaltres considerem que un diari no és una empresa diguem-ne normal, com ho podria ser una empresa de construcció o de qualsevol altre tipus, i vam decidir que calia aconseguir dos objectius: salvar el màxim de llocs de treball i mantenir el diari al carrer, perquè considerem que, mentre mantinguem el diari al carrer, aquesta nostra capçalera té un valor, i que amb ella sempre es pot negociar, a part que tenim una sèrie de clients, anunciants, subscriptors i lectors, als quals no podem deixar penjats".

Unes negociacions difícils

L'endemà mateix del dia de la fallida, el comitè d'empresa i el director del *DdG* van a parlar amb la jutgessa que porta l'expedient, Isabel Soler, i s'arriba a un principi d'acord de mantenir el diari obert fins que l'expedient no sigui resolt definitivament i mentre vagi seguint el seu procés. Els treballadors lloguen els serveis d'un advocat amb experiència en tancaments empresarials, i pràcticament a partir d'aquell moment les assemblees es fan, si no diàriament, sí cada tres o quatre dies.

Tot això va passar a mitjan juny de 1995. Els primers mesos van resultar especialment difícils per als treballadors, perquè les nòmines no es van poder cobrar, "ja que l'anterior administrador va buidar els comptes", afirma Bonaventura, "ens va deixar sense paper i sense ni un duro. A partir d'aquesta situació de tresoreria, vam haver de comprar el paper i negociar amb tots els proveïdors, que, un cop assabentats de la fallida, van tancar l'aixeta. Nosaltres els vam explicar a tots que no tancàvem, que volíem continuar amb el diari obert, que el deute que generéssim a partir d'aquells moments s'aniria pagant —com així ha estat—, i que no ens tallessin la llum, ni el telèfon, ni EFE, etc. Van ser unes negociacions difícils".

El primer cop se'l pot aturar, i al cap d'un parell de mesos els treballadors del *DdG* aconsegueixen generar prou diners per poder pagar-se les primeres nòmines. Segons Bonaventura, "ara la gent ja no cobra amb taló, sinó que torna a cobrar per domiciliació bancària; però tot i això, es gairebé impossible que passi a guanyar diners una empresa que generava un deute mensual d'uns 15 milions de pessetes. Per molt bé que ho intentis arreglar, per molt que intentis anar solucionant els problemes, no tenim una vareta miraculosa que ens permeti treure diners d'una empresa deficitària. I és clar, una de les condicions que ens posa el dipositori judicial per mantenir el diari obert és que no generem més deute. I de deute no se n'està generant més pel que fa als proveïdors o als creditors que tenim, però sí que ha passat en alguns casos que no s'ha pogut pagar Hisenda, o d'altres institucions, com havia succeït abans".

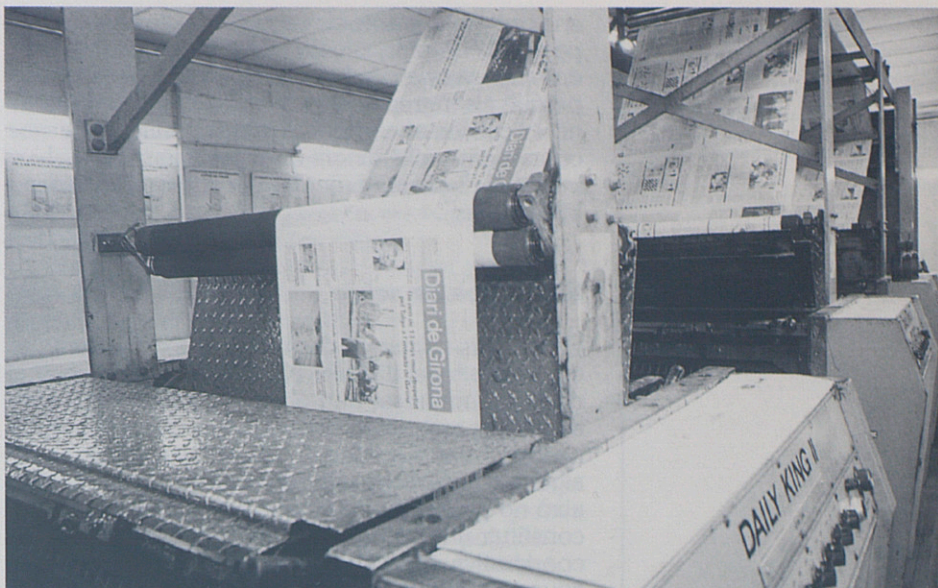
Durant aquests mesos el deute que genera el *DdG* s'ha reduït, però encara es perden uns 4 o 5 milions mensuals —segons el secretari del comitè d'empresa—, unes pèrdues que semblen difícils d'evitar de manera immediata.

“Això està encaminat únicament i exclusivament”, declara el director, “a mantenir el diari obert mentre esperem que fructifiqui alguna de les gestions que estem duent a terme per poder trobar un suport econòmic que pugui donar continuïtat al DdG”.

Ara mateix hi ha 54 treballadors afectats per l'expedient de fallida. En el moment que es va presentar, el 8 de juny, hi havia 62 empleats, i es va fer una primera reducció de plantilla, a la qual es van acollir vuit persones.

Segons Planas, “dels 500 milions de dèficit, una bona part del deute és el contret amb els treballadors en sous i complements. Tot plegat és ben penós, perquè ara, amb la situació de fallida,

FOTOS: EDI KELELE

L'espasa de la justícia

“Som conscients”, declara Carles Bonaventura, “que també hem de demostrar que el diari pot ser rendible, o que com a mínim no ha de generar pèrdues, i és això el que estem intentant. Però, és clar, també som conscients alhora que amb els dèficits adquirits per Editorial Gironina això és molt difícil. Caldria, des del nostre punt de vista, partir de zero, per tornar a estructurar una empresa que sigui competitiva, que hi hagi una racionalització del treball, que els sous siguin els adequats per les feines que es realitzen, etc.”.

Però de moment això no s'ha aconseguit, i mentre no arriba el nou grup empresarial que es faci càrrec del diari, els treballadors es plantegen una sèrie de problemes, com és l'advertiment de l'actual administrador judicial que si es continua generant aquest deute mensual no es podrà mantenir el diari obert. “Davant d'aquesta situació, en una assemblea ens vam plantejar la possibilitat de crear una societat anònima laboral. Això implicaria tallar la relació amb l'actual empresa editorial per crear-ne una de nova nosaltres, tot esperant que es pugui fer càrrec del nostre diari algun grup empresarial, que seria la solució definitiva”, diu Bonaventura.

Aquesta opció de la cooperativa de treballadors és la fórmula que està guanyant més punts en les darreres assemblees, perquè representa un alliberament respecte de la dependència envers l'anterior empresa, Editorial Gironina, “i tampoc no has d'estar pendent del que facin el dipositori i el comissari, no estàs amb l'espasa de la jutgessa al damunt, que no saps quan et pot baixar”, declara Bonaventura. “Aquests són els avantatges”, hi afegeix, “els desavantatges són que a partir del moment que es creï la nova empresa el deute que generem l'haurem d'assumir nosaltres. Sembla ser que legalment seria possible continuar treballant a les instal·lacions del diari, demanant-ne una cessió mentre duri l'expedient, però l'entramat legal és complicat”.

La lluita continua

La capçalera del *Diari de Girona* és el bé més important que tenen en principi els treballadors, que hi van fer un embargament preventiu per tots els deutes que tenen, tot i que també estan licitant per ella Hisenda i algun

extreballador del diari a compte d'algun deute pendent.

“Davant d'aquesta situació”, diu Carles Bonaventura, “la nostra intenció és adjudicar-nos aquesta capçalera legalment, per poder vendre-la a un grup editorial que vulgui adquirir el diari, perquè a part de la capçalera no hi ha cap altre patrimoni interessant, quasi tot s'hauria de fer de nou. A compte del que puguem treure d'aquesta capçalera podríem pagar els comptes pendents. Això ja s'ha fet amb altres empreses i crec que és una de les possibilitats que tenim com a mínim per no perdre diners”.

“En les darreres assemblees”, continua explicant Bonaventura, “es va decidir que miràriem de tenir enllestit un expedient de fallida total. L'actual administrador judicial, per solucionar el deute mensual que s'està generant, demana que es faci una nova reducció de plantilla. Ens van plantejar una suspensió temporal per sis mesos, i nosaltres ens hi vam negar perquè consideràvem que la suspensió temporal no beneficiava els treballadors; a més, com que era per tota la plantilla, el diari no es podria fer durant aquest temps. Aleshores vam plantejar nosaltres una alternativa: una rescissió de contractes, que podia ser total també, cosa que significaria l'extinció dels contractes dels treballadors amb Editorial Gironina, i també voldria dir el tancament d'Editorial Gironina; però, és clar, aquesta decisió es pot aplicar dràsticament qualsevol dia (i per això volem accelerar la creació de la societat anònima laboral), o bé es pot fer també en una etapa de transició més llarga, fent una primera fase de reducció de personal i tirar dos o tres mesos més, mentre s'acaba de constituir la nova empresa”.

“Per al comitè”, assegura el seu secretari, “és més important assegurar els llocs de treball que el fet puntual que un mes es pugui o no es pugui cobrar. Ens estimem més treballar per d'aquí a un, dos o tres anys que no pas passar un o uns mesos sense cobrar. És clar, aquesta postura hi ha qui no l'entén, i que pensa que el més important és cobrar cada mes i punt. Si això no es pot aconseguir, no es pot obligar ningú a venir aquí a treballar per amor a l'art. Per això estem oberts a totes i a cada una de les postures, i si hi ha gent que s'estima més marxar i anar a l'atur, sense perdre cap dret adquirit, que pugui fer-ho. Però les sortides individuals, tot i ser respectables, no poden condicionar la línia que ens hem marcat la majoria dels treballadors, i que és tirar endavant el diari i assegurar el màxim de llocs de treball durant els pròxims anys”. ●

ens trobem que tots els proveïdors els hem de pagar al comptat, si volem tenir el gènere. Això ens suposa una pèrdua considerable d'efectiu, perquè els ingressos per publicitat, posem-hi, mai no es cobren al comptat, i tenim pendents de cobrament molts diners en anuncis que han inserit al diari ajuntaments, per exemple, i altres institucions”.

Sis mesos de setge

En aquests sis mesos de setge, els treballadors, encapçalats pel director Narcís Planas i pel comitè d'empresa, han obert un seguit de converses amb diferents grups i empresaris. “La nostra pretensió o desig”, diu Planas, “és que alguna d'aquestes gestions pogués fructificar. Si això no passa, el que ens hem plantejat és constituir una societat anònima laboral, una cooperativa, a fi i efecte de donar continuïtat a aquest diari, una publicació amb una capçalera que compta 104 anys de vida; seria una llàstima que es perdés”. “A més”, hi afegeix, “Girona és l'única província que té dos diaris íntegrament editats en català, i no voldríem que deixés de ser així. Hi haurà moltes dificultats, ja ho sabem. Per això demanem l'ajuda de tothom i nosaltres hi posem tot el nostre esforç. De moment hem aconseguit una cosa important: fa més de sis mesos que estem així i no hem deixat de sortir ni un sol dia”.

Quan l'empresari va presentar la fallida, a Girona molta gent es va mobilitzar i des del DdG es va promoure la creació d'una fundació, amb el nom de Fundació Diari de Girona, que ha recaptat ja prop de 10 milions de pessetes, entre aportacions d'institucions, d'empreses i de particulars, i que ha organitzat diversos actes, entre ells una subhasta d'art que va tenir el suport massiu dels artistes gironins. Segons explica Planas, la fundació es va crear “perquè, si es donés continuïtat al diari, al marge de fer altres tasques —com per exemple la de donar suport als malalts d'Alzheimer— entraria com a membre en la nova societat que es creés; en cas que la iniciativa no reeixís i el DdG no tingués continuïtat, el que fariem és tornar tots els diners de la fundació a la gent que ens n'ha donat. Nosaltres no volem fer servir en aquests moments els diners de la fundació, perquè ara estem treballant per Editorial Gironina SA i no volem que diners de fora entrin en aquesta empresa. És una gran satisfacció per a nosaltres comprovar dia a dia com els diners continuen arribant i com s'han fet socis de la fundació gent de tota classe”.

Carn de periodista

Malgrat la capçalera centenària, segur que mai sis mesos no havien estat tan llargs com aquests darrers que el *Diari de Girona* porta de setge. A la redacció, i en general a tots els altres departaments, es respira un clima de neguit que va *in crescendo*. Es viu amb l'ai al cor. Ningú no sap ben bé què pot passar demà o ni tan sols si

cobraran per la feina que estan fent.

“Hi ha hagut moltes dificultats”, diu Planas, “però hi ha un desig molt clar de la gent perquè el diari continuï sortint. Es diu que els periodistes som gent potser especial, d'una altra mena, i evidentment aquesta és una professió que s'ha de portar molt endins. Només així s'explica que la gent, salvant tots els problemes, no hagi deixat de treballar en una situació tan difícil”.

El director es mostra un xic decebut per la manca d'una resposta clara per part dels diversos grups interessats a adquirir el diari. “Al principi se'ns van donar molts d'ànims, en general, però ja fa més de sis mesos de la fallida, i crec que estan retardant massa el seu pronunciament. Si els interessa de veritat entrar en un projecte de futur, crec que no haurien de dilatar tant l'operació, perquè ens podem trobar en un moment en què nosaltres, els treballadors, que no som gent amb recursos econòmics, no puguem continuar més, tot i que estem fent els possibles i els impossibles per tirar endavant”.

“Som conscients que mentre el diari continua obert fem un servei a la societat gironina, i d'altra banda això ens permet de continuar les gestions necessàries per trobar un grup empresarial que se'n faci càrrec. Mentre sortim al carrer hi haurà sempre aquesta possibilitat, però si tanquéssim el diari les possibilitats es reduirien molt. Si un diari deixa de sortir, ni que només sigui tres dies, és el principi del final”, considera Planas.

L'empresari, “culpable”

Les causes de la crisi del *Diari de Girona* responen a factors externs i interns. Narcís Planas creu que les despeses que s'han hagut de fer en la reconversió tecnològica han representat un desemborsament tan important, que han col·lapsat les economies de molts diaris. “Això”, comenta, “afegit al fet que han sortit molts mitjans de comunicació i que el pastís publicitari és el mateix i s'ha hagut de repartir, fa indiscutiblement que hagin minvat de forma clara els ingressos i que les despeses per poder-se posar al dia hagin estat superiors a les possibilitats econòmiques reals dels diaris. I d'altra banda, també ha passat que hi ha hagut massa competència. Potser entre tots hem volgut fer massa coses que no estàvem en condicions d'afrontar, i d'aquí han vingut molts déficits”.

Entrant a analitzar el cas concret del DdG, Planas pensa bàsicament que, tot i tenint en compte la crisi de la premsa diària en general, la causa de l'actual destret del diari respon al “desconeixement total i absolut per part del propietari, Ricard Llapart, del que és un diari en embarcar-se en despeses i projectes molt per damunt de les autèntiques necessitats que teníem, i deixant de banda qüestions importants com la promoció i la gestió típica de qualsevol diari”. L'empresari, Ricard Llapart —que no ha volgut atendre la invitació de Capçalera a donar la seva versió del conflicte—, va adquirir l'antic *Los Sitios de Gerona* l'any 1984, quan va ser subhastat conjuntament amb la resta de mitjans

—“Girona és l'única província que té dos diaris íntegrament editats en català, i no voldríem que deixés de ser així”—

—“Cal que el diari continuï obert per poder prosseguir les gestions necessàries per trobar un grup empresarial que se'n faci càrrec”—

de comunicació que quedaven de l'antiga cadena de premsa del Movimiento.

“El diari és la meua vida!”

Quan a Narcís Planas se li pregunta què significa per a ell el *DdG*, no s'hi pensa gens: “És la meua vida!”. Ningú no ho dubta. Va entrar-hi a treballar com a col·laborador quan tenia 15 anys, i ara en té 47; és a dir, que fa 32 anys que hi treballa. Mai no n'ha sortit. Va passar de redactor a cap

d'Esports, després a sotsdirector, i finalment a director. Quan hi va entrar, l'any 1962, encara funcionaven les linotípies en els vells tallers de la carretera de Barcelona, on encara queda l'edifici que va ser durant molts anys la seu central de *Los Sitios*, l'únic periòdic que hi va haver a Girona durant la dictadura.

D'aquells primers temps Planas recorda que el diari encara feia diners, “perquè sentia comentar als administradors que cada mes n'havien d'enviar una part dels que es guanyaven a d'altres que eren deficitaris”.

La història interminable

La història del nom del *Diari de Girona* es perd en el temps. El primer *Diario de Gerona* apareix l'any 1808, mentre la ciutat disputava la Guerra del Francès, també anomenada de la Independència. Si atenem la continuïtat de les diverses etapes viscudes, amb períodes d'activitat i de suspensió, ens hem de remuntar fins l'any 1889, quan Rafael Masó es fa amb la capçalera del diari, que es va catalanitzar el 1932 i que va estar viva fins a l'inici de la Guerra Civil espanyola, el 1936, compartint la informació quotidiana de la ciutat amb un altre diari vinculat als germans Rahola, *L'Autonomista*. Cap dels dos no va poder tornar a sortir el 1939. A les comarques gironines es publicaven també *El Geronés* i *El Norte de Gerona*, que van deixar de publicar-se, com el *Diari de Girona*, el 1936. Només *L'Autonomista* va continuar apareixent durant la guerra civil.

Després de la guerra el diari que a Girona pren el relleu informatiu és *El Pirineo*, que l'any 1943 passa a convertir-se en *Los Sitios de Gerona*, imprès amb la maquinària comissada a *L'Autonomista*.

Quan el diari *Los Sitios* surt a subhasta per passar de les mans públiques a l'empresa privada, un cop recuperades les llibertats democràtiques, adopta progressivament el nom de *Diari de Girona*. Entre aquella capçalera recuperada per Masó i aquesta, hi ha un trencament de mig segle que fa impossible establir una continuïtat entre els dos mitjans.

El “redoblar de los clarines”

Los Sitios de Gerona va ser l'únic diari editat a les comarques gironines fins al 1979, en què apareix el *Punt Diari*. En total van ser 36 anys de monopoli. Des de 1943 fins a la mort de Franco (1975), *Los Sitios de Gerona* va ser la premsa oficial del Movimiento a la província.

De bon principi *Los Sitios* va aparèixer subtitulat com a *Diario de FET y de las JONS*, subtítol que amb els anys es va convertir en *Diario Oficial del Movimiento*.

El nom de *Los Sitios* es deu a Antonio Valencia, aleshores *secretario nacional de Prensa*, segons recull Lluís Costa al seu treball *Prensa i societat a la Girona franquista*. Valencia cercava un títol evocador per als gironins, i ho explicava així: “*Piénsese en ese entroncamiento de línea directa y masculina y piénsese que en la línea española, ningún nombre podría tener la coyunda de español y gerundense como no se llame*

‘Los Sitios’ ni deje de llamar al recuerdo de los clarines y el redoblar de ‘Los Sitios’ de Gerona”.

De locals, formats, directors i altres històries

El primer exemplar de *Los Sitios* va sortir al carrer l'1 de gener de 1943, i els primers números van ser confeccionats en els locals d'*El Pirineo*, al carrer Alvarez de Castro de Girona, amb la maquinària que havien comissat a *L'Autonomista*. Però la manca d'espai va motivar que se separessin físicament les diverses seccions del diari, i així, la direcció, administració i tallers van anar a parar al carrer Nou (núm. 6), mentre que els tallers van ser instal·lats al carrer Figuerola (núm. 43).

L'any 1964, essent director Fulgencio Miñano, es va inaugurar la seu del diari en uns locals de nova construcció, a la carretera de Barcelona, que encara funcionen com a petita delegació del diari a la ciutat i que és destinat actualment, en bona part, a magatzem i arxiu. El 8 d'octubre de 1982, ja canviat el nom pel de *Diari de Girona*, es trasllada a la nova i actual seu de Fornells de la Selva (un poble veí de la ciutat de Girona).

El primer director de *Los Sitios* va ser el castellà Alfonso Merchán, que va ser substituït l'any 1944 per l'andalús Rafael Manzano. Després van passar-hi el castellà José Antonio Revilla, el murcià Gonzalo Aguarón del Hoyo i el també murcià Fulgencio Miñano. Aquest darrer, que es va incorporar al diari al principi de la dècada dels 50, va ser qui va tenir una més gran influència i va deixar més petjada en el diari.

El burgalès Gonzalo Garrido va ser el director del canvi de locals als actuals de Fornells. En aquests últims anys, i sobretot des de la seva privatització, el diari ha tingut gairebé més directors que al llarg de tota la seva història anterior com a *Los Sitios*, però a diferència d'etapes anteriors, en aquest període tots han estat catalans. Des de 1982 han passat pel càrrec de direcció els periodistes Jaume Sureda, Jordi Bosch, Josep Víctor Gay, Jordi Xargayó (en funcions), Josep Gil i l'actual, Narcís Planas.

En aquests últims anys, el diari va fer també el canvi de capçalera i la seva catalanització. El 1984, quan passa a mans privades, *Los Sitios* passa a portar com a subtítol *Diari de Girona*. Progressivament guanya terreny el nou lema, i passa a dir-se *Diari de Girona, Los Sitios* (1986), per, finalment, quedar-se només en *Diari de Girona* (1988).●

Fa tres anys, l'octubre de 1992, Narcís Planas va ser nomenat director. "Era un moment delicat", afirma, "però vaig acceptar la direcció precisament per això. Penso que en aquells moments al capdavant del diari hi calia una persona que el conegués a fons; i no és que ara vulgui presumir, però el cert és que vaig preveure una mica tot el que podia venir, i vaig pensar que, coneixent com coneixia la casa —perquè l'anterior director era Josep Gil, un senyor que era vingut de fora—, calia en aquells moments difícils una persona que fos de Girona, que conegués la gent i que pogués intentar, amb l'ajut de tots, trampejar el temporal, perquè desgraciadament es veia venir el que ha passat. Sabia que el risc era molt gran, però calia intentar-ho. Suposo que si la direcció l'haguessin ofert a qualsevol altra persona hauria fet el mateix. Ja sabia que el camí no seria de roses, però..."

Al llarg de tots aquests anys Planas n'ha vist de tots colors. Ha viscut la reduïda redacció dels anys 60 i 70, quan entre uns quants, molt pocs, feien el diari; ha viscut la mort de les linotípies i el triomf de l'offset; el trasllat de la seu del diari al polígon de Fornells, poble veí de Girona; ha viscut quatre canvis de capçalera i profundes renovacions de disseny; el pas de la màquina d'escriure a l'ordinador; el canvi d'idioma total del diari (del castellà al català); i el llarg etcètera de les innombrables vivències que comporten 32 anys de feina quotidiana a la redacció d'un diari.

Treballar sense cobrar

"Sembla mentida com han canviat les coses", comenta Planas; "ara les noves tecnologies permeten als redactors escriure les notícies sobre la mateixa pàgina ja compaginada. Abans el treball a les redaccions era més casolà. Eren temps diferents. Jo recordo que quan vaig entrar em vaig passar dos o tres anys escrivint les cròniques i que no cobrava ni un duro; ara els temps han canviat, tot i que, malauradament, aquesta greu crisi ha tornat a portar que determinada gent estigui disposada a fer les pràctiques als diaris fins i tot sense cobrar". Durant molts anys *Los Sitios* va ser l'únic diari de Girona. "Aleshores", recorda Planas, "les notícies d'aquí o les publicàvem a *Los Sitios* o no sortien enlloc. El panorama de la premsa a Girona va fer un canvi important quan va sortir el *Punt Diari*". Per al director, el paper del DdG ha estat sempre, i ho és encara, el de donar les notícies "de casa", aquelles que el lector gironí no trobarà en cap altre mitjà estatal. Potser per això van decidir fer el pas de treure el diari primer bilingüe, i poc després únicament en català. El primer *Diari de Girona* totalment en català va sortir al carrer el 23 d'abril de 1991. El director en aquell moment era Jordi Bosch. "Allò es va fer per reflectir més la realitat local", declara Planas; "a Girona i comarques tothom s'expressa perfectament en català, tothom el fa servir, i no era lògic mantenir un diari en castellà".

Matar Franco abans d'hora

D'aquesta última etapa com a director, Planas en guarda una especial estima per la resposta de la gent davant la crisi. "Nosaltres no sortim habitualment els dilluns", explica, "però l'alliberament de la Maria Àngels Feliu es va produir en diumenge. Tan bon punt ens vam assabentar de la notícia, en deu minuts, després de trucar a la gent i dir-los que hauríem de treure una edició especial, tothom va respondre, sense preocupar-se de si cobraria o no cobraria. Dins de la problemàtica que tenim ara, els diumenges no treballàvem, però el dia de les darreres eleccions va venir tothom a treballar per treure una edició especial".

Com a fet més curiós de l'anecdota del diari, el director comenta que "quan s'havia de morir en Franco, amb aquells comunicats mèdics que sortien contínuament, no sé qui va telefonar al director i vam tirar un diari amb el titular '*Franco ha muerto*', a partir d'aquell famós teletip que va sortir amb la notícia, quan en realitat encara no hi estava, de mort, i aleshores la feina va ser nostra per destruir i cremar els exemplars aquells. Els vam imprimir, però no van arribar mai a la venda; els vam cremar".

Narcís Planas, director del
Diari de Girona.

**—El 1988, el diari Los Sitios
va agafar el nom de l'històric
Diari de Girona, desaparegut
el 1936—**

FOTOS: EDI KELELE

Però si alguna etapa de les passades li resulta especialment intensa, a Narcís Planas, és sens dubte la que va de l'any 1984 al 1987, quan era sotsdirector: "Sortíem d'uns mitjans de comunicació de l'Estat i arribàvem a un període en què per primera vegada el poder de decisió sobre el diari era a Girona, i no a Madrid. Va ser una etapa molt bonica, en la qual vam poder començar a fer tot allò que teníem pensat i que potser no ho havíem pogut dur a terme, per condicionaments econòmics i de gerència". Quan se li demana que defineixi el perfil del *Diari de Girona*, Planas el dibuixa així: "Una mica conservador...; el que passa és que nosaltres estem intentant per tots els mitjans obrir-nos a tota la societat gironina. I volem que sigui un diari seriós: ens dol molt haver de rectificar el que hem publicat; per això intentem, dintre de les nostres possibilitats, contrastar molt una notícia abans de donar-la, per no haver d'anar després al desmentiment".

"Jo definiria el *DdG*", hi afegeix el director, "com un diari que per damunt de tot intenta reflectir la realitat gironina sense cap tipus de traves, un diari totalment independent, en aquest sentit. Si parlem amb els sindicats o amb la patronal, amb partits d'esquerra o de dreta, tots coincideixen a dir que se'ls ha tractat igual; quan ho han fet bé n'hem parlat bé, i quan ho han fet malament, malament. Nosaltres som un diari que estem al servei de la societat gironina per informar de tot el que passa, del bo i del dolent; però, això sí, quan diem les coses dolentes intentem no ferir mai ningú".

Menysprear la competència

L'aparició del *Punt Diari* a Girona, coincidint

amb les primeres eleccions democràtiques, va representar un seriós problema per al *Diari de Girona*, tot i que, segons Planas, en aquell moment aquesta circumstància es va menysprear: "Va ser un problema, al cap d'un temps, sobretot perquè les persones que aleshores eren responsables de *Los Sitios* no van donar al fenomen la importància que tenia. I això va passar en bona part perquè els poders de decisió eren a Madrid, encara, i era molt difícil que des de Madrid s'entengués la competència que podia representar per a nosaltres l'aparició d'un diari escrit íntegrament en català".

"Això va facilitar que la competència anés guanyant terreny a partir de la llengua", afirma Planas, "i es va desmarcar molt, després de refer-se d'un seguit d'entrebancs que va tenir al principi. Al final va aconseguir crear-se un espai propi, que podia haver agafat el *DdG* si hagués estat preparat i amb els poders de decisió aquí. Jo no he tingut mai cap vinculació amb *El Punt*, però la veritat és que avui dia és una cita obligada a l'hora de parlar de la premsa comarcal, perquè fan un bon diari. A nivell de relacions no hem tingut mai cap problema, al contrari; sobretot en aquesta última etapa de dificultats per a nosaltres, ens han donat suport, des del propietari fins al gerent, el director editorial, el director i la mateixa gent d'allà; ens han intentat ajudar i ens han obert la mà quan ho hem necessitat. La competència, de tota manera, penso que sempre és més estimulante que treballar sense; per això esperem trobar una sortida al conflicte actual. La millor seria, sens dubte, que una empresa nova agafés el relleu de l'anterior. Però si hem d'arribar a la societat anònima laboral la farem, perquè no volem que el diari tanqui, i creiem totalment viable l'existència de dos diaris a Girona". ●

— "La competència és més estimulante que treballar sense; per això esperem trobar una sortida al conflicte actual" —